

Till
Socialtjänstnämnden

Ansökan om projektmedel till "Lots-projektet"

(1 bilaga)

Förslag till beslut

1. Socialtjänstnämnden ansöker hos Länsstyrelsen om 480 tkr till Lots-projektet
2. Socialtjänstnämnden beslutar om omedelbar protokolljustering.

Dag Helin

Sammanfattning

Socialborgarrådet Margareta Olofsson, länspolismästare Carin Götblad och landstingsrådet Birgitta Sevefjord och regeringens narkotikasamordnare Björn Fries har tagit initiativ för att stoppa de s.k. öppna drogarenorna i Stockholm. Ett förslag till samarbetsprojekt har tagits fram som innebär att missbrukare som befinner sig på drogarenorna ska få bättre tillgång till vård och behandling genom att berörda aktörerna samordnar sina insatser.

Lotsar/samordnare inom beroendevården och socialtjänsten ansvarar för att insatserna koordineras och följs upp i syfte att få tillstånd en fungerande vårdkedja. Förvaltningen ansöker hos länsstyrelsen om projektmedel med 480 tkr för tre lotsar för att genomföra ett 16 veckor långt projekt som påbörjades under våren 2005.

Av de 50 mkr som fördelats av länsstyrelserna under 2005 för utvecklingsmedel till vårdkedjor inom missbrukarvården, finns 10,2 mkr att fördela till Stockholms län. Information om ansökningsförfarande skickades ut i maj. Socialtjänstnämnden beslutade vid sammanträde den 19 april 2005 att ge förvaltningen i uppdrag att återkomma med en ansökan om medel hos länsstyrelsen för att genomföra Lots-projektet i sin helhet enligt redovisad projektplan. Ansökningstiden hos länsstyrelsen gick ut den 15 augusti 2005. En preliminär ansökan lämnades därför till länsstyrelsen i mitten av augusti 2005 för en förhandsgranskning.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av individorienterade verksamheter.

Bakgrund

Socialborgarrådet Margareta Olofsson, länspolismästare Carin Götblad och landstingsrådet Birgitta Sevefjord har tillsammans med regeringens narkotikasamordnare Björn Fries tagit initiativ för att stoppa de s.k. öppna drogarenorna i Stockholm. Målet är att drogarenorna ska stängas långsiktigt, att de missbrukare som rör sig på arenorna ska få vård och behandling och att inga nya arenor ska uppstå. Med anledning av detta fick Precens våren 2004 i uppdrag att genomföra en kartläggning av öppna drogarenor i Stockholm. Fyra platser pekades ut som "öppna": Sergels Torg, Gullmarsplan, Tensta och Rinkeby. Genom finansiering från Mobilisering mot narkotika tillsattes vintern 2004 en arbetsgrupp med uppgift att ta fram ett förslag till åtgärder mot de öppna drogarenorna.

Lots-projektet

Arbetsgruppen bestående av representanter från Socialtjänstförvaltningen, Beroendecentrum Stockholm och Polismyndigheten tog fram ett förslag till projekt som innebär att de berörda aktörerna samordnar sina insatser så att de missbrukare som befinner sig på någon av drogarenorna får tillgång till vård och behandling på ett smidigt och lättillgängligt sätt. Polisen ska se till att missbrukaren kommer till beroendekuterna vid Beroendecentrum Stockholm eller Maria Beroendecentrum AB. Beroendevården ansvarar för att den enskilda garanteras slutenvårdplats under c:a en vecka då avgiftning, utredning och planering för fortsatta insatser genomförs i samverkan med lokal socialtjänst. Lotsar/samordnare inom beroendevården och socialtjänsten ansvarar för att insatserna koordineras och följs upp. Lotsarna/ samordnarna ska inte ersätta den ordinarie vårdpersonalens och den lokala socialtjänstens arbete utan ha samordnade funktioner med uppgift att följa de enskilda missbrukarna under lång tid för att se att en samordnad vårdkedja fungerar.

Lots-projektet startade den 18 april 2005 i avsikt att pågå under 8 veckor. Projektet förlängdes med lika lång tid och en nystart skedde under hösten för att avslutas i november 2005.

Inför starten av Lots-projektet kontaktades länsstyrelsen för ett förberedande samtal om medel fanns att söka. Då fanns endast information att statsbidrag skulle komma för utveckling av missbruksvård.

Socialtjänstnämnden beslutade den 19 april 2005 att godkänna inriktningen på arbetet för att motverka öppna drogmarknader i Stockholm. Socialtjänstnämnden gav samtidigt förvaltningen i uppdrag att återkomma med en ansökan om medel hos länsstyrelsen för att genomföra projektet.

Genomförande

Lots- projektet startade den 18 april 2005 då polis, beroendevård, och socialtjänsten i Stockholms stad samplanerade för att under 8 veckor erbjuda insatser till de missbrukare som vistas på de öppna drogarenorna. Det visade sig snart att projektet behövde fortsätta under lika lång tid under hösten för att få tillräckligt material för den pågående utvärderingen. Projektet har förlängts under tiden 19 september till och med den 18 november 2005. Inga extra medel har lagts till det 16 veckor långa projektet.

Polisen tar första kontakt med missbrukaren, informerar om vårderbjudande och följer honom/henne till akutmottagningen vid Beroendecentrum Stockholm eller Maria Beroendecentrum. Under perioden pilotstudien genomförs kan sammanlagt maximalt tio missbrukare/vecka beredas slutenvårdsplats för utredning vid de två beroendecentra. En sjuksköterska från beroendevården och en socialsekreterare från socialtjänstförvaltningens uppsökar-enhet avdelas som lotsar/samordnare vid akutmottagningarna vid Beroendecentrum Stockholm och Maria Beroendecentrum. Socialtjänstens samordnare får till uppgift att kartlägga stadsdelstillhörighet, kontakta aktuell stadsdelsförvaltning/ Enheten för hemlösa och så fort som möjligt länka in handläggande socialsekreterare i det fortsatta utrednings- och planeringsarbetet. Missbrukare som tillhör andra kommuner än Stockholm ingår i projektet. Lotsen/samordnaren inom beroendevården får på samma sätt till uppgift att samordna slutenvårdens insatser för avgiftning och förlängd utredning. Pilotstudien ska följas och utvärderas efter projekttidens slut i november.

Syfte

Lots-projektet har till syfte att kartlägga vilka missbrukare som vistas på de öppna drogarenorna och vilka behov de har, att se över hur många missbrukare som är motiverade att acceptera vårderbjudande samt hur många som fullföljer den inledande utredningstiden.

Projektet är också ett lärande och kunskapsinhämtande projekt som syftar till en metodutveckling inom missbruksvården. En utvärdering sker kontinuerligt och efter projekttidens slut i november. Man kommer då att erfara vad som fungerar i pågående vårdkedjor och inom olika förvaltningar och vad som kan göras på annat sätt.

Ett huvudsyfte är också att utveckla missbruksvården genom ett närmare samarbete mellan polis, beroendevård och socialtjänst.

Kostnader

Det är svårt att beräkna hur många missbrukare som kan komma att bli aktuella för projektet och vad vården av dessa kommer att kosta. Såväl beroendevården som socialtjänsten kommer dock inom ramen för projektet att få extra kostnader för personal samt vård- och behandlingsinsatser. Så länge missbrukaren befinner sig inom slutenvården för avgiftning och medicinsk/psykiatrisk utredning kommer kostnaderna att belasta beroendevården. Därefter kommer kostnaderna för fortsatta insatser i form av vård och behandling, stödboende etc. att framförallt belasta socialtjänsten. På längre sikt tillkommer kostnader för eftervårdsinsatser; t.ex. fortsatta boendekostnader, arbetsträning/sysselsättning, ev. boendestöd, fortsatt stöd i öppenvård och deltagande i programverksamhet. Hur lång tid dessa insatser kan komma att pågå går inte att säga då de utgår från individuella behov. Det är också troligt att stadsdelsförvaltningarna/socialtjänstförvaltningen får utökade kostnader för behandlingshemsvistelser enligt SoL eller LVM, stöd-/omvårdnadsboenden eller familjevård. Dessa merkostnader betalas inom befintlig budgetram på respektive organisation och förvaltning.

Under projekttiden avsätts tre personer, en från socialtjänstförvaltningen och två från respektive Maria beroendecentrum och Beroendecentrum Stockholm att under 16 veckor

fungera som lotsar/ samordnare. Dessa personer arbetar i samverkan för att utveckla vårdkedjor för tunga missbrukare i Stockholm.

3 samordnare/lotsar under 4 mån   160.000 kr x 3 = 480.000 kr inkl sociala avgifter

Förvaltningens förslag

Lots-projektet syftar till att samordna olika huvudmäns insatser för att förbättra vårdkedjan för en grupp grava missbrukare som befinner sig på de öppna drogarenorna i Stockholm. Förvaltningen föreslår ansöka hos länsstyrelsen om 480 tkr för de tre lotsar från tre organisationer som samverkar för att genomföra en metodutveckling inom missbruksvården.

Länsstyrelserna har under 2005 i uppgift att fördela 50 mkr av det statsbidrag om totalt 400 mkr som regeringen avsätter till landets kommuner under åren 2005-2007 i syfte att förstärka missbrukarvården. Av de 50 mkr som fördelas av länsstyrelserna under 2005 har 10,2 mkr fördelats till Stockholms län. Information om ansökningsförfarande skickades ut till länets kommuner i strax före sommaren och ansökningstiden gick ut i mitten av augusti. En förhandsansökan har därför lämnats till länsstyrelsen i mitten av augusti. Vid en muntlig kontakt med länsstyrelsen befanns projektet ha tillräckligt stort intresse för att beredas inom ramen för dessa medel. Förvaltningen hade kontakt med länsstyrelsen redan före projektets start och önskar därför att det inte blir till nackdel att projektet redan har startat

Bilaga:

1. Protokollsutdrag från SotN 2005-04-19 § 22.